

Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет імені
Вітольда Пілецького в Освенцемі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)

**VI Міжнародна
науково-практична конференція
“УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ”
Збірник тез доповідей**

4-5 квітня 2024 р.

**Міністерство освіти і науки України
ДНУ Інститут модернізації змісту освіти
Мукачівський державний університет
Малопольський державний університет
імені Вітольда Пілецького в Освенцімі (Польща),
Університет економіки в Братиславі
Факультет економіки бізнесу в Кошице (Словаччина)**

**УПРАВЛІННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ
ТРАНСФОРМАЦІЯМИ ГОСПОДАРСЬКИХ ПРОЦЕСІВ:
РЕАЛІЇ І ВИКЛИКИ**

**MANAGEMENT OF SOCIO-ECONOMIC
TRANSFORMATIONS OF BUSINESS PROCESSES:
REALITIES AND CHALLENGES**

**Тези доповідей
VI Міжнародної науково-практичної конференції**

4-5 квітня 2024 р.

**Мукачево
2024**

Нестерова С. Використання EXCEL в управлінському обліку малого та середнього бізнесу	121
Петричко М. Національна економіка України в умовах воєнного стану та напрямки її відновлення	123
Пігош В. Державний фінансовий контроль в умовах воєнного стану: реалії та виклики	126
Реслер М. Вплив інформаційних технологій на ведення управлінського обліку	128

СЕКЦІЯ 5. УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНО-ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

Бочко О., Саган В. Соціально-відповідальний маркетинг в межах Індустрії 5.0	130
Гасуляк С. Роль інформаційних технологій в управлінні інноваційною діяльністю	131
Кампов Н., Касинець О. Інноваційні технології у діяльності санаторно-курортного господарства	133
Лизанець А. Розвиток кредитних спілок в Україні в умовах воєнного стану	136
Любіцева О., Сировець С. Використання геоінформаційних технологій в туризмі	139
Пугачевська К., Гейман Д. Інститути спільного інвестування: економіко-правовий аспект	142
Савчин Є. Інвестиційне забезпечення діяльності підприємств в кризових умовах	144
Семенчук В. Інвестиційно-інноваційна діяльність в Україні	145
Стегней М., Михальчинець Н. Стратегічний інноваційний розвиток територій в умовах реальних загроз	147
Черниченко Т. Політика стимулювання інноваційного розвитку на макроекономічному рівні	149

СЕКЦІЯ 6. УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У ЦИФРОВОМУ ПРОСТОРИ

Éva Szaboles, Sofiya Chovriy DIGITAL TRANSFORMATION OF HIGHER EDUCATION IN MODERN CONDITIONS	151
Атрощенко Т., Пинзеник О. Професійна компетентність керівника закладу дошкільної освіти: наукова дефініція та вимога сьогодення	153
Вербовський І., Кисла О. Цифрові технології в управлінні освітнім процесом: виклики та перспективи	155
Ільтьо Г. Цифрова компетентність в освітньому просторі	158
Клецун І. Комплексно-цільове управління неформальною освітою педагогів у системі науково-методичної роботи	159
Лібак Н., Молнар-Чатлош А. Підготовка майбутнього вчителя до роботи в новій українській школі	162
Миськів Г. Роль соціальних медіа у підвищенні ефективності навчання студентів	164
Орбан В., Яцура М. Досвід формування інформаційно-цифрової компетентності в закладах освіти Великої Британії	167
Товканець Г. Цифрова педагогіка у формуванні освітнього простору закладів вищої освіти	169
Товканець О. Інформаційно-середовищний підхід у розвитку здоров'язберігаючих компетентностей здобувачів освіти	172
Сідор Ю., Фенчак Л. Особливості планування та організації навчальної діяльності при змішаній формі навчання в умовах початкової освіти	174
Фізеші О., Фізеші Й. особливості фінансування закладів початкової освіти США та Канади	176
Швардак М. Процес прийняття управлінських рішень керівником закладу освіти	178

УДК 37.018.4:37.091.32:37.004

ЮЛІЯ СІДОР

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Спеціальності 013 Початкова освіта, групи ПО-3,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ЛЮБОВ ФЕНЧАК

кандидат педагогічних наук, доцент,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ЗМІШАНІЙ ФОРМІ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ

Змішане навчання поєднує в собі традиційні методи навчання з використанням цифрових технологій та ресурсів для створення більш ефективного та змістовного освітнього процесу. Даний вид навчальної діяльності дозволяє здобувачам початкової освіти мати доступ до різноманітних матеріалів і завдань через цифрові платформи, що роблять процес навчання більш гнучким та індивідуалізованим. Використання інтерактивних технологій, відеоматеріалів та ігрових елементів може зробити навчання більш цікавим та залучити увагу учнів до нього. Змішане навчання сприяє розвитку цифрових навичок учнів, таких як робота з комп'ютером, пошук і аналіз інформації в інтернеті, використання онлайн інструментів для навчання, дозволяє вчителям адаптувати матеріали та завдання до потреб кожного учня, надаючи можливість більш ефективно працювати з їхніми індивідуальними потребами.

Організація змішаного навчання в початковій школі є важливим кроком у покращенні якості освіти та підготовці молодших школярів до сучасного цифрового світу. Забезпечення ширшої розгалуженості навчання проявляється у розвитку різних типів інтелектуальних навичок учнів, таких як критичне мислення, співпраця та комунікація. Використання інтерактивних онлайн ресурсів (створення або використання вже готових інтерактивних відеоуроків, вправ та ігор) для залучення учнів до навчання, створення класних зустрічей для обговорення: (дискусії та колективні завдання) для забезпечення активності та взаємодії серед учнів, використання онлайн платформ для виконання різноманітних завдань та вправ для молодших школярів, які допоможуть їм закріпити та засвоїти матеріал, використання змішаного підходу дозволяє підлаштувати освітній процес під конкретні потреби та темпи навчання кожного здобувача початкової освіти.

Змішане навчання молодших школярів повинно проходити у комфортній атмосфері, в режимі он-лайн, де в них є необмежений доступ до матеріалів, як до, так і після уроку. За допомогою такої організаційної форми навчальна діяльність стає більш індивідуалізованою, в учнів розвиваються навички саморегуляції та здатність робити свідомий вибір, вони стають відповідальними та зосередженими на своїх завданнях і цілях. Навчальні матеріали можуть розміщуватись варіативними шляхами (текст, малюнки, відео, медіа-файли тощо) або у вигляді посилань на освітні ресурси. Призначення навчального контенту може бути різним: для самостійної індивідуальної або групової роботи. Ці матеріали можуть бути розробленими як спеціалістами, так і самим учителем. Зробити це можна за допомогою різних сервісів та додатків. Найбільшим критерієм щодо якості навчального цифрового контенту є досягнення певної навчальної мети. Завдання вчителя – відбирати й упорядковувати рекомендовані завдання та результати їх виконання, а також самому створювати якісний навчальний матеріал [1].

Підготовка до уроків за умов змішаного навчання така сама як і навчання традиційним методом: визначити цілі уроку, конкретний відбір змісту, методів та засобів навчання, розробки структури уроку. Підбираючи необхідний навчальний контент, вчитель виділяє в ньому головне та другорядне; розташовує все в логічній послідовності

від простого до складного; розташовує завдання в порядку наростання їхньої складності для учнів. Окрім того, варто добирати найбільш раціональні види навчальної діяльності (колективної та індивідуальної). Необхідно звернути увагу на розподіл часу на окремі етапи уроку з огляду на вікові та індивідуальні особливості учнів [2].

Планування навчальної діяльності при змішаній формі навчання в початковій школі може забезпечити успішну реалізацію цього підходу. Для початку варто визначити навчальні цілі (конкретні знання, навички чи ключові компетенції). Дослідження та відбір можливостей використання онлайн ресурсів, інтерактивних вправ та групових проєктів займає не менш важливе місце під час планування змішаної форми навчання, адже все це підбирається під вікові та індивідуальні особливості учнів, а також підходить до навчання, які б найкраще відповідали цілям та потребам учнів. Навчальні матеріали повинні бути цікавими, зрозумілими та сприяти активному залученню дітей. А також необхідно визначити критерії успішності молодших школярів та план роботи зі зворотнім зв'язком. Варто пам'ятати про прозорість та співпрацю з батьками та з педагогічним колективом, щоб усі учасники освітнього процесу були готові до підтримки здобувачів початкової освіти.

Батьки молодших школярів повинні також брати участь в мотивації та покращенні організації їх навчальної діяльності. Під час змішаної форми навчання на них покладається організація навчального осередку вдома, спостереження змін у психологічному стані дітей та активна взаємодія з учителями. Батьки мають стати психологами для своїх дітей, тому їм необхідно підвищити свій рівень обізнаності про психологічні особливості дітей відповідного віку. Для визначення рівня тривожності дитини батьки можуть записатися на консультацію до шкільного психолога або раз на пів року з метою визначення психологічного стану дитини. Батьки повинні дослідити відповідність реального віку дитини та її психічного розвитку (раз на рік), відповідність рівня фізичного здоров'я дитини та її навантажень, а також мають виявляти свою прихильність та зацікавленість до інтересів дитини [3]. Однак, серед факторів, які негативно впливають на ефективність у організації змішаного навчання вдома, є професійна зайнятість батьків. Тому, на нашу думку, для допомоги молодшим школярам в ефективній організації змішаного навчання необхідно залучати і інших членів родини.

Не можна оминати увагою і психологічні аспекти розвитку учнів початкової школи в умовах змішаного навчання. Щоб воно було ефективним, учні повинні володіти певними навичками та мати досить сформовані певні особистісні якості, серед яких надзвичайно важливу роль посідають самостійність і здатність організувати власну діяльність (приймати цілі навчальної діяльності та слідувати їм, планувати власну діяльність, здійснювати її контроль і оцінювання, взаємодіяти з педагогом та однолітками у процесі навчання). Ці якості лише формуються у молодших школярів, тому виникає певна суперечність між завданням навчатися дистанційно і пізнавальними можливостями здобувачів початкової освіти, рівнем сформованості їх самостійності. Тому і педагогам і батькам необхідно за допомогою різноманітних методів підсилити формування в молодших школярів складових інформаційної компетентності, яка сприяє формуванню уміння самостійно шукати, аналізувати, відбирати необхідну інформацію, трансформувати, зберігати та транслювати її. Ця компетенція забезпечує навички роботи учнів з інформацією, що міститься в навчальних предметах і освітніх галузях, а також в оточуючому світі.

Таким чином, змішана форма організації навчання дає змогу більш ефективно використовувати переваги очного та електронного навчання, компенсувати недоліки кожного з них. За змішаного навчання частина пізнавальної діяльності учнів відбувається на уроці під безпосереднім керівництвом учителя, а друга – у самостійній роботі з електронними ресурсами індивідуально або в групах.

Список використаних джерел:

1. Шелестова Л.В. *Змішане навчання у початковій школі*. Київ. «Фенікс». 2021. С. 13-15.
2. Шелестова Л.В. *Змішане навчання у початковій школі*. Київ. «Фенікс». 2021. С. 21.
3. Барановська О.В. *Змішане навчання у початковій школі: нові форми взаємодії*. Київ. «Фенікс». 2021. С. 49.

УДК 373.31 (07)

ОКТАВІЯ ФІЗЕШ,
доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри педагогіки дошкільної, початкової освіти та освітнього менеджменту,
Мукачівський державний університет, м. Мукачево, Україна
ЙОСИП ФІЗЕШ
магістрант 1 року навчання,
спеціальність «Міжнародні економічні відносини»,
ДВНЗ «Ужгородський національний університет», м. Ужгород, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСУВАННЯ ЗАКЛАДІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ США ТА КАНАДИ

Поступ освіти та шкільництва в усі часи залежав від упроваджуваної державою освітньої політики, під якою розуміємо діяльність держави та її інститутів, органів місцевого самоврядування із законодавчого, організаційного, фінансового забезпечення функціонування й розвитку галузі освіти. Як бачимо серед чинників функціонування та розвитку освітньої галузі – фінансове забезпечення, економічна підтримка та інвестування в розвиток освітньої галузі. Зокрема, «стан економіки держави, її фінансової системи – впливають через рівень добробуту суспільства на зростання чи, навпаки, зниження освітніх потреб громадян, обумовлюють можливості фінансування освітньої галузі з боку держави» [3, с. 113]. Відомий дослідник освітніх змін та реформ Майкл Фуллан (Michael Fullan) у своїй праці «Сили змін» (1992) зазначав, що реформування освіти залежить від впливу різноманітних чинників – запланованих та «незапланованих чинників, яких неможливо уникнути – політика уряду, яка постійно змінюється і перебудовується, головні лідери йдуть з посад, а важливі контактні особи переміщуються на інші ролі, з'являються нові технології, збільшується імміграція, економічна криза зменшує доступні ресурси, виникають грізні конфлікти тощо» [4, с. 46]. Умовно можемо сформулювати залежність: чим вищий рівень загального економічного розвитку держави, тим сприятливіші умови для розвитку освіти, шкільництва та науки. І навпаки – чим нижчий рівень загального економічного розвитку, тим менші можливості для розвитку освіти, шкільництва та науки через брак фінансування мережі закладів освіти, їх матеріально-технічного забезпечення, заробітної плати працівників освітньої галузі, наукових розробок тощо.

У полі нашої зацікавленості – питання, яке стосується фінансування закладів початкової освіти в державах з високим рівнем загального економічного розвитку та, відповідно, високим рівнем розвитку освіти та науки – Сполучених Штатів Америки (далі – США) та Канади.

Питання розвитку освітньої галузі в США та Канади досліджувалися Л. Булай, Т. Грищенко, А. Джурицьким, Б. Євтухом, А. Сбруєвою, Л. Ткаченко, О. Шапран, О. Хмельницькою та ін. (особливості становлення та розвитку освіти), Ю. Безух, О. Савченко, О. Хомич та ін. (особливості організації освітнього процесу в закладах

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>